

OBLIGATII FISCALE - PERSOANE FIZICE CARE DESFASOARA ACTIVITATI INDEPENDENTE

1. DOCUMENT IN BAZA CARUIA SE DESFASOARA ACTIVITATEA

1.A. CERTIFICAT DE INREGISTRARE emis de Oficiul Registrului Comertului pentru: persoane fizice autorizate sa desfasoare activitati economice, întreprinderi individuale si familiale, cf. O.U.G. nr. 44/2008	1.B. AUTORIZARE cf. legilor speciale (profesii libere: medici, notari, avocati, etc)
---	---

1.C. CONTRACT de agent, comision, mandat comercial; CONTRACT / CONVENTIE CIVILA încheiata potrivit Codului civil (nu se includ in categoria veniturilor din activitati independente veniturile obtinute de persoana fizica care opteaza prin contract/conventie pentru plata unui impozit final de 16%; beneficiarul venitului nu are in acest caz obligatii fiscale de inregistrare sau declarare a venitului); **CONTRACT DE ASOCIERE; CONTRACT privind vânzarea bunurilor în regim de consignatie; CONTRACTE privind drepturi de proprietate intelectuala, etc.**

2. INREGISTRAREA FISCALA la organul fiscal de domiciliu, in termen de **30 de zile** de la data eliberarii actului legal de functionare, data începerii activitatii, data obtinerii primului venit sau dobândirii calitatii de angajator, dupa caz.

Depunerea **formularelor de inregistrare fiscala**, cf. Ordin nr. 262/2007, dupa caz:

010 Declaratie de înregistrare fiscala pentru persoane juridice, asocieri si alte entitati fara personalitate juridica (pentru persoane fizice care desfasoara activitati independente in asocieri)

020 Declaratie de înregistrare fiscala pentru persoane fizice române

030 Declaratie de înregistrare fiscala pentru persoane fizice straine

060 Declaratie de înregistrare fiscala pentru sediile secundare (pentru sedii sec. cu mai mult de 5 angajati inclusiv) / Declaratie privind sediile secundare (pentru sedii sec. cu mai putin de 5 angajati)

070 Declaratie de înregistrare fiscala pentru persoanele fizice care desfasoara activitati economice în mod independent sau exercita profesii libere

Depunerea **declaratiilor estimative** (in 15 zile de la data inceperii activitatii), cf.

Ordinului nr. 2371/2007 cu modificarile si completarile ulterioare, dupa caz:

220 Declaratie privind veniturile estimate (nu se completeaza de persoanele carora impozitul le este retinut la sursa de catre platitorul de venit)

223 "Declaratie privind veniturile estimate pentru asociatiile fara personalitate juridica, constituite între persoane fizice" (pentru persoane fizice care desfasoara activitati independente in asocieri)

3. PLATI ANTICIPATE

REGULA GENERALA:
16% din venitul net estimat
sau venitul net din anul
fiscal anterior

Plati anticipate trimestriale, in baza Deciziei de impunere pentru plati anticipate

TERMENE: 15 martie, 15 iunie, 15 septembrie, 15 decembrie

EXCEPTIE: Pentru anumite venituri, platile anticipate se **retin la sursa de catre platitorii veniturilor, astfel:**

A. 10 % asupra veniturilor din: **a)** drepturi de proprietate intelectuala; **b)** vânzarea bunurilor în regim de consignatie; **c)** contracte de agent, comision sau mandat comercial; **d)** contracte /conventii civile potrivit Codului civil (daca prin contract nu s-a stabilit retinerea impozitului final de 16%); **e)** expertiza contabila si tehnica, judiciara si extrajudiciara.

TERMEN: 25 a lunii urmatoare celei in care a fost platit venitul

B. 3% din venitul obtinut de o persoana fizica din asociere cu o microintreprindere, care nu genereaza o persoana juridica

TERMEN: Trimestrial, pana in 25 a lunii urmatoare trimestrului

OBLIGATII FISCALE - PERSOANE FIZICE CARE DESFASOARA ACTIVITATI INDEPENDENTE

4. EVIDENTA CONTABILA IN PARTIDA SIMPLA

Baza legala: **O.M.F.P. nr. 1040 / 2004** pentru aprobarea Normelor metodologice privind organizarea si conducerea evidentei contabile în partida simpla de catre persoanele fizice care au calitatea de contribuabil în conformitate cu prevederile Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, publicat in M.O. nr. 642 din 16 iulie 2004

Regula: Contribuabilii care obtin venituri din activitati independente **sunt obligati**, potrivit art. 49 alin. (8) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, **sa organizeze si sa conduca evidenta contabila în partida simpla.**

Exceptii: **Nu** au obligatia sa organizeze evidenta contabila în partida simpla:

1. Contribuabilii care obtin venituri din activitati independente, impusi pe baza normelor de venit si cei care obtin venituri din drepturi de proprietate intelectuala si nu au optat pentru determinarea venitului net în sistem real.

2. Contribuabilii care îndeplinesc cumulativ conditiile:

* realizeaza venituri din activitati independente numai în baza conventiei/contractului civil pentru care platitorul de venit a calculat, retinut si virat impozitul reprezentând plati anticipate în cota de 10% asupra venitului brut,

* își pot îndeplini obligatiile pe baza documentelor emise de platitorul de venit.

Acestia au obligatia sa arhiveze si sa pastreze documentele justificative cel puțin în limita termenului de prescriptie (5 ani)

5. REGISTRE OBLIGATORII (Ordin nr. 1040/2004 si Legea nr. 252/2003)

Registrul jurnal de încasari si plati

(se parafeaza de catre organul fiscal teritorial la începerea si la încetarea activitatii)

Registrul Inventar

(numerotat, snuruit, parafat si înregistrat la organul fiscal teritorial)

Registrul Unic de Control

6. OBLIGATIVITATEA UTILIZARII APARATELOR DE MARCAT ELECTRONICE FISCALE

Operatorii economici care efectueaza livrari de bunuri cu amanuntul, precum si prestari de servicii **direct catre populatie** sunt **obligati sa utilizeze aparate de marcat electronice fiscale**

EXCEPTII: cele prevazute la **ART. 2 din O.U.G. nr. 28/1999, republicata**

Exemplu: Nu exista aceasta obligatie pentru **activitatile desfasurate ca profesii libere** sub toate formele de organizare care nu implica crearea unei societati comerciale.

OBLIGATII FISCALE - PERSOANE FIZICE CARE DESFASOARA ACTIVITATI INDEPENDENTE

7. CAZURI SPECIALE: ACTIVITATI INDEPENDENTE IMPUSE LA NORMA DE VENIT

Venitul net din activitati independente, desemnate prin Ordinul nr. 1847/2003, desfasurata de contribuabil individual, fara salariati, se determina pe baza **normelor de venit**. Normele de venit se stabilesc si se publica de directiile generale ale finantelor publice teritoriale înainte de data de 1 ianuarie a anului în care urmeaza a se aplica (sunt disponibile pe site-ul DGFP Brasov www.finantepublice.ro). În cazul în care un contribuabil:

- desfasoara o activitate independenta pe perioade mai mici decât anul calendaristic, norma de venit se corecteaza proportional cu perioada de activitate;
- desfasoara doua sau mai multe activitati desemnate, venitul net se stabileste pe baza celei mai ridicate norme de venit pentru respectivele activitati;
- desfasoara o activitate la norma de venit si are varsta de peste 60 de ani (barbati) si 55 de ani (femei) beneficiaza de o diminuare a normei de venit (începând cu anul urmator celui în care acesta a împlinit numarul de ani care îi permite reducerea normei);
- desfasoara o activitate la norma de venit si are si calitatea de salariat beneficiaza de o diminuare a normei de venit (începând cu luna urmatoare încheierii contractului individual de munca);
- desfasoara o activitate impusa la norma de venit si alta activitate neimpusa astfel, atunci venitul net se determina pe baza contabilitatii în partida simpla.

Contribuabilii care desfasoara activitati impuse la norma **nu au obligatia organizarii si conducerii contabilitatii în partida simpla.**

8. CAZURI SPECIALE: DREPTURI DE PROPRIETATE INTELECTUALA

Venitul net din drepturile de proprietate intelectuala se stabileste prin scaderea din venitul brut a urmatoarelor cheltuieli:

a) o cheltuiala deductibila egala cu 40% din venitul brut (respectiv 50% in cazul veniturilor din lucrari de arta monumentala);

b) contributiile sociale obligatorii platite.

În cazul exploatarei de catre mostenitori a drepturilor de proprietate intelectuala, precum si în cazul remuneratiei reprezentând dreptul de suitea si al remuneratiei compensatorii pentru copia privata, **venitul net se determina prin scaderea din venitul brut a sumelor ce revin organismelor de gestiune colectiva sau altor platitori de asemenea venituri.**

Contribuabilii vor completa numai partea din Registrul-jurnal de încasari si plati referitoare la încasari (optional pentru cei care isi pot îndeplini obligatiile declarative direct pe baza documentelor emise de platitorul de venit).

9. CAZURI SPECIALE: OPTIUNE SISTEM REAL

Contribuabilii care obtin venituri din drepturi de proprietate intelectuala si cei impusi la norma **pot opta pentru determinarea veniturii net în sistem real**, pe baza datelor din contabilitatea în partida simpla. Optiunea e **obligatorie pe o perioada de 2 ani fiscali consecutivi** si se considera reînnoita pentru o noua perioada daca nu se depune o cerere de renuntare de catre contribuabil. Cererea de optiune se depune la organul fiscal pînă la **31 ianuarie a anului in curs, respectiv în termen de 15 zile de la începerea activitatii.**

OBLIGATII FISCALE - PERSOANE FIZICE CARE DESFASOARA ACTIVITATI INDEPENDENTE

10. DEPUNEREA DECLARATIEI PRIVIND VENITURILE REALIZATE

Formularul 200 **Declaratia privind veniturile realizate**, conform Ordinului nr. 1815/2008

TERMEN: **15 MAI** a anului fiscal urmator

Se depune la **ORGANUL FISCAL DE DOMICILIU**

Se completeaza, dupa caz, pe baza:

- **Evidentei in partida simpla** organizata in baza O.M.F.P. nr. 1040/2004 (in situatia in care persoana fizica are obligatia intocmirii acesteia)
- **Documentelor eliberate de platitorul venitului** (in situatia in care s-a optat pentru indeplinirea obligatiilor in baza acestor documente - cazul veniturilor din drepturi de proprietate intelectuala si din contracte/conventii civile impozitate la sursa cu 10%)
- Distributiei venitului brut din asociere, in baza formularului 204 "**Declaratie anuala de venit pentru asociatiile fara personalitate juridica, constituite între persoane fizice**", depusa de reprezentantul asocierii pana la 15 martie a anului urmator celui de realizare a venitului (cazul asocierilor fara personalitate juridica)

NU se depune pentru venituri din activitati independente impuse pe baza de **norme de venit** (cu exceptia persoanelor care au depus declaratiile estimative în luna decembrie si pentru care nu s-au stabilit plati anticipate precum si a celor care doresc sa vireze 2% din impozit entitatilor non-profit si/sau care au avut cheltuieli cu burse private)

11. Redirectionarea a 2% din impozitul platit, pentru sustinerea entitatilor nonprofit, unitatilor de cult, acordarea de burse private

Se vor completa rubricile corespunzatoare din Formularul 200 **Declaratie privind veniturile realizate**, conform Ordinului nr. 1815/2008

12. PLATI FINALE - IMPOZIT PE VENIT

COTA: 16% din **venitul net realizat efectiv** (Impozitul rezultat se diminueaza cu platile anticipate efectuate in cursul anului, rezultand diferenta de plata sau de restituit, dupa caz)

TERMEN DE PLATA (diferente de plata):

60 de zile de la primirea **DECIZIEI ANUALE DE IMPUNERE**

13. CONTESTATII

Eventualele contestatii la deciziile de impunere pot fi facute in termen de **30 de zile** de la comunicarea **DECIZIEI DE IMPUNERE**

OBLIGATII DE PLATA LA BUGETELE ASIGURARILOR SOCIALE
DATORATE DE PERSOANE FIZICE CARE DESFASOARA ACTIVITATI
INDEPENDENTE, gestionate dupa caz, de **Casa Judeteana de Pensii si**
Asigurari Sociale, Casa Judeteana de Asigurari Sociale de Sanatate,
respectiv **Agentia Judeteana pentru Ocuparea Fortei de Munca**

1. CONTRIBUTIA LA ASIGURARI SOCIALE DE STAT

Persoanele fizice care desfasoara activitati independente se asigura (obligatoriu sau optional, dupa caz) in sistemul public de asigurari sociale de stat, in baza unei/unui **DECLARATII/CONTRACT DE ASIGURARE**, incheiat(a) cu Casa Judeteana de Pensii si Asigurari Sociale, conform art. 5, alin. (1) IV si art. 5, alin. (2) din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii si alte drepturi de asigurari sociale

COTA DATORATA: Contributia la asigurari sociale de stat (31.3%)

TERMEN DE PLATA: Lunar, la data stabilita prin Declaratia de asigurare

2. CONTRIBUTIA LA ASIGURARI SOCIALE DE SANATATE

Persoanele fizice care desfasoara activitati independente se asigura in sistemul public de asigurari sociale de sanatate, conform art. 257, alin. (2) din Legea nr. 95/2006 privind reforma in domeniul sanatatii, in baza unei **CONTRACT DE ASIGURARE**, incheiat cu Casa Judeteana de Asigurari Sociale de Sanatate.

COTA DATORATA: Contributia la asigurari sociale de sanatate (5,5%)

Pentru contribuabilii care, la finele anului, înregistreaza pierderi sau realizeaza venituri anuale sub nivelul a 12 salarii minime brute pe tara, contributia se calculeaza la nivelul unui salariu de baza minim brut pe tara (600 lei) pentru fiecare luna

TERMEN DE PLATA: Trimestrial, pana la data de 15 a ultimei luni din trimestru

3. CONTRIBUTIA DE ASIGURARI PENTRU SOMAJ

Persoanele fizice care desfasoara activitati independente se asigura (optional sau obligatoriu, dupa caz, conform art. 19 si 20 din Legea 76/2002 privind sistemul asigurarilor pentru somaj si stimularea ocuparii fortei de munca) in sistemul public de asigurari pentru somaj in baza unui **CONTRACT DE ASIGURARE**, incheiat cu Agentia Judeteana pentru Ocuparea Fortei de Munca

COTA DATORATA: Contributia pentru asigurari de somaj (1%)

TERMEN DE PLATA: Lunar, la data stabilita prin Contractul de asigurare

4. CONTRIBUTIA PENTRU CONCEDII SI INDEMNIZATII

Persoanele fizice care desfasoara activitati independente se pot asigura, cf. O.U.G. 158/2005 privind concediile si indemnizatiile de asigurari sociale de sanatate, in baza unei **DECLARATII DE ASIGURARE PENTRU CONCEDII SI INDEMNIZATII**, pe care o depun la Casa Judeteana de Asigurari Sociale de Sanatate.

COTA DATORATA: Contributia pentru concedii si indemnizatii (0,85%)

TERMEN DE PLATA: Trimestrial, pana la data de 15 a ultimei luni din trimestru

Persoanele fizice care desfasoara ACTIVITATI INDEPENDENTE si au calitatea de **ANGAJATORI**

Persoana fizica autorizata:

- **nu poate angaja cu contract de munca terte persoane** pentru desfasurarea activitatii pentru care a fost autorizata;
- poate colabora cu alte persoane fizice autorizate, cu titulari ai unor întreprinderi individuale sau reprezentanti ai unor întreprinderi familiale ori cu alte persoane fizice sau juridice, pentru a efectua activitati economice;
- nu va fi considerata un angajat al unor terte persoane cu care colaboreaza, chiar daca colaborarea este exclusiva;
- poate cumula calitatea de persoana fizica autorizata cu cea de salariat al unei terte persoane;
- nu poate cumula si calitatea de întreprinzator persoana fizica titular al unei întreprinderi individuale.

Intreprinzatorul persoana fizica, titular al unei întreprinderi individuale:

- **poate angaja terte persoane cu contract individual de munca, înregistrat la inspectoratul teritorial de munca, potrivit legii;**
- poate colabora cu alte PFA, cu alti întreprinzatori persoane fizice titulari ai unor întreprinderi individuale sau reprezentanti ai unor întreprinderi familiale ori cu alte persoane juridice, pentru a efectua activitati economice;
- poate cumula si calitatea de salariat al unei terte persoane.

Întreprinderea familiala:

- **nu poate angaja terte persoane cu contract de munca;**
- membrii acesteia pot fi simultan PFA sau titulari ai unor întreprinderi individuale si pot cumula si calitatea de salariat al unei terte persoane.

Retineri la sursa, din venitul salariatului:

- Contributia la asigurari sociale de stat (10,5%);
- Contributia la asigurari sociale de sanatate (5.5%);
- Contributia la asigurari de somaj (0.5%);
- Impozit (16% din venitul impozabil).

Contributii datorate de persoana fizica-angajator

- Contributia la asigurari sociale de stat (20.8%);
- Contributia la asigurari sociale de sanatate (5.2%);
 - Contributia la asigurari de somaj (0,5%);
- Contributia pentru concedii si indemnizatii (0,85%)
 - Contributia de asigurare pentru accidente de munca si boli profesionale (cota este in functie de codul CAEN, intre 0.15%-0.85%);
- Comision ITM (0.25% sau 0.75%, dupa caz).

**Material editat la data de 15.05.2009,
in conformitate cu legislatia in vigoare
la aceasta data.**

Informatii suplimentare:

www.mfinante.ro

www.anaf.ro

www.finantepublice.ro

Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal,
cu modificarile si completarile ulterioare

H.G. nr. 44/2004 pentru aprobarea
Normelor metodologice de aplicare a Legii
nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu
modificarile si completarile ulterioare